

REDACȚIUNEA,
 Administrația și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrierile nerăscute nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
 se primesc la Administrația în
 Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenstein & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schaeck, A. Op-
 peik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 bergor, Eibstein Bernat, Julius
 Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie gamma pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicării mai dese după tarife
 și învoiașă. — **RECLAME** pe
 pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” ieșe în lume de 41
 Anonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumă la toate ofi-
 cile poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dănuș în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un exem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 se plătesc în avans.

Nr. 102.

Brașov, Luni-Marti 9 (22) Mai

1906.

Sânge nevinovat.

(a) In campania electorală, din care a ieșit biruitor partidul koșutist cu o majoritate atât de zdrobitoare, s'a vărsat mult sânge nevinovat.

Afară de cercul electoral Uj-banya, comitatul Bars, locuit în parte de Slovaci, unde a intervenit de asemenea forța publică, recoltând cadavre — nu scim să se fi vărsat alt sânge, de cât de al Românilor. Așa în comuna românescă Coruia, cercul Șomcutei (comitatul Sătmăruului), gendarmii au ucis și rănit pe mai mulți Români încă înainte de alegeri. Și decă nu s'a făcut și în ziua alegerii un adevărat masacră, — după cum ne comunică martorii oculari, acesta nu este a se mulțumi blândetei gendarmilor, ci umanității unui locotenent-colonel din armata comună, care indignat de purtarea barbară a păzitorilor ordinii, cu sabia scosă a mers în galop în mijlocul gendarmilor, dându-le ordin să se retragă.

În cercul electoral al Cehului (Sălagiu), se vede din lapidara și instructiva descriere a însuși candida-lui, publicată în numărul nostru de astăzi, că o cetă organizată de bătauși, sub ochii și paza gendarmilor au terorizat satele, ca în timp de revoluție, în ziua alegerii 30 de Români au fost răniți și Iacob Botiș din Năpradea a fost ucis.

La Dobra, când s'a ținut prima alegere, gendarmii făceau pe agenții provocatori, și decă n'ar fi intervenit ofițerii din armata comună, și acolo s'ar fi făcut vărsare de sânge. Ceea-ce nu s'a făcut însă atunci, pôte să se suplinescă ulterior, căci pentru noua alegere, ce se va ține la 23 i. c. — după cum auzim, — s'au trimis de astă dată numai gendarmi pentru „menținerea ordinii”.

Și ca să cităm un exemplu de tot apropiat, etă că și Ciangăii din Săcele, o minoritate patentă, și-au dat vint alaltăieri, năpustindu-se asu-

pra Românilor, — pentru-că nu și-au dat concursul să scotă din urnă biruitor pe candidatul koșutist al Ciangăilor.

Precum se vede, gendarmii și cetele de huligani rivalisază unii cu alții în a terorisa pe Români și a scote triumfatori pe nisce candidați străini, în cercuri unde nimeni nu-i voește.

O ilustrație nu se pôte mai nimerită pentru apucăturile teroristice practicate în părțile locuite de naționalități — de cătră administrație și forța publică, ne ofere broșura sêrbului radical Iașa Tomici, pe care am început să o reproducem în traducere în numărul de azi al fôiei noastre.

Nu insistăm însă de astă dată asupra intervențiilor ilegale ale autorităților și forței publice, nici măcar asupra barbariilor sêvirșite de bătaușii mercenari. Acestea sunt cunoscute de mult și ele își găsesc explicarea în sistemul de corupțiune politică, ce bântue țera de deci de ani.

Gândul nostru sboră érași și érași la acea comună mixtă din preajma Sătmăruului, unde Ungurii au năvălit ca tâlharii, în puterea nopții, și ademenind din paturile lor pe Români nebănuitori, i-au asasinat mi-

Au făcut-o ei acesta din ură de rassă? Și decă au făcut așa, cine i-a învățat să procedeze astfel?

Nu există în sufletul aceluia popor respectul față cu drepturile altuia? Și decă nu există, n'au ei ôre un păstor sufletesc, fie și un calvin, care să le reamintescă, că Maghiarii se laudă cu creștinismul lor milenar? Ori lauda rămâne la un nume — și nu cred ei, că creștinismul obligă la maniere și acte de civilizațiune?

Să punem faptul, așa cum s'a petrecut în fața unui tribunal de arbitri și să auzim sentința: întru cât se deosibesce cazul dela Amaț de masacrăle sêvirșite de cătră popôrele

cele mai sêlbatice ale interiorului Atricei?

Cine pörtă răspunderea pentru ne mai auzita sfidare a tuturor preceptelor civilizațiunii? Vai, n'am vré să generalisăm, dér involuntar ni-se sugerază în minte cuvintele ațîțătôre ale unui pastor calvin auzite de noi înainte de asta cu câți-va ani din amvonul bisericeii din Ibașfalău. Era diua Sf. Stefan, încreștinătorul Ungurilor, și acel pastor, în fața credincioșilor săi de cultură țărănescă — nu s'a sfiit a provoca ura și disprețul față cu popôrele colococtôre, pe cari le-a numit „șerpî veninoși” încâlđiți la sinul patriei maghiare.

Iosif Dragoș, George Covaciu, Nuțiu și Gheorghe Șuta, voi victime nevinovate, al căror sânge s'a vărsat nu din alt motiv, ci ca și al lui Iacob Botiș și al celorlalți mucenici, numai fiind-că țineai la neamul și limba vóstră, pentru care ați reclamat drepturi — numele vostru slăvit va fi în analele luptelor noastre naționale!

Ér justiția ungară este obligată să ștergă pata négră dela Amaț și celelalte localități prin pedepsirea exemplară a culpabililor, altmintea nu se va puté degaja de acuzarea parțialității.

Sesiunea extraordinară a camerelor române. Vineri după amiazi s'a ținut în Bucuresci un important consiliu de miniștri, care s'a ocupat în primul rînd de proiectele ce vor fi aduse în desbaterile camerilor în cursul sesiunii extraordinare, pentru care au fost convocate. Consiliul a decis să prezinte camerei un proiect de lege, după care supușii străini, cari nu sunt ocrotiți de nici o convențiune comercială séu de navigațiune, să fie supuși la diferite taxe, ce se vor fixa în urmă, și al căror produs va fi exclusiv destinat operilor de binefacere. Ministrul finanțelor va prezenta camerelor un proiect de lege, prin care se va reveni asupra reținerii de 5 la sută, ce se face pensiunilor militarilor veterani. Ministrul afacerilor streine va

prezenta un proiect de lege pentru înțarea unui nou ordin național, care va purta numele »Ordinul Regele Carol.«

Deputații sași în partidul constituțional. Cu toate desmintirile din urmă, diaru-lui vienes »Neue Freie Presse« dela 20 Maiu i-se anunță din Budapesta, că deputații sași au ținut la 19 Maiu o conferență, în care au decis să între în partidul constituțional. Ei au comunicat această hotărîre a lor presidentului partidului constituțional Daranyi.

»In cătrău graviteză?» Intrebarea acesta o pune organul partidului poporal »Alkotmány« deputaților naționaliști din dietă. Dice, că toate partidele s'au întrunit în conferențe în ajunul deschiderii dietei, (pentru-ca să se pronunțe asupra atitudinii lor), numai deputații din sinul naționalităților păstrează încă o mare taină. Ei s'au constituit în club, dér nu vor căpêta locuri de membrii în comisiunile camerei în calitate de membri ai acestui club, ci quasi numai ca în afară de partide. »Nu într-asta zace însă greutatea situațiunii lor — continuă »A-ny«, — ci în împrejurări mai importante. Ei (deputații naționalităților) trebuie să se declare rupt ales, în cameră, asupra raportului lor cătră stat, ca să se vadă limpede — în cătrău graviteză?»...

Adecă ca grup de sine stătător și ca club dietal amintiți deputați — după »Alkotmány« — nu vor căpêta locuri în comisiuni, ci numai ca simpli deputați în afară de partid. Bag sémă, ca să nu se pótă dice, că etă și naționalitățile au un partid în dietă. Apoi li-se mai cere explicări cu privire la poziția, ce o iau față cu »alamisag«-ul maghiar, ca să se vadă clar în cătrău »graviteză«. Sunt atât de absurde aceste dorințe și pretensiuni șoviniste, încât nu merită vre-un comentariu. Le-am înregistrat numai ca o curiositate a »nouvei ere« șoviniste, în care înotă debabinele și cei de la fôia partidului poporal catolic.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cestiunea aromână.

Conferență ținută în ziua de 14 Maiu n. la societatea „Leo“ din Viena de d-l prof. Per. Papahagi-Vurduni.

— Urmare.

Lăsând istoricilor și filologilor greaua sarcină de a elucida această importantă chestiune, anume locul formării limbei și națiunii române, reținem fapt neîndoios, conchis din unitatea limbei române, că *Românii sunt unul și același popor.*

Azi Macedo-româna ocupă locul ce i-se cuvine, alături de Daco-româna, în publicațiunile cele mai grandioase romanice ca *Grundriss der romanischen Philologie* a învățatului Gröber, ori *Sammlung der romanischen Elementarbücher* a prof. universitar vienez Wilhelm Meyer-Lübke, pentru a nu pomeni decât de cele mai însemnate.

Cea mai mică îndoială nu încapă în această privință. Un Ascoli, Schuchardt, Gustav Meyer, Miklosich, Gröber, Tiktin, Hajdu, Densușianu, Gaston Paris, Meyer-

Lübke, Weigand, Gartner, Bartoli, Pușcariu și alții, cred, că nu s'au înțeles între dênșii ca să afirme adevărul anunțat mai sus, numai și numai spre a face în necazul stimaților greci, singurii cari se îndoiesc de acest adevăr. Căci acesta rezultă din studiile acestor învățați.

Dacă așa-i și nici nu pôte fi altfel, cum rămân afirmările stimatului Nicolaidés Cl., care croesce un trecut sui generis Macedo-Românilor? Dacă nu din rea-credință vorbește, imi permit să-i spun, că grăesce din nesciință. Ii voiu dovedi prin exemple scôse din lucrarea sa *„La Macedoine“.*

La p. 17 d-l Nicolaidés pomenesce despre ciudata teorie, că Românii ar fi greci romanizați sub imperiu și după-ce însuși se îndoiesc, când ăice *„Peut être „cette théorie paraît-elle faiblement basée au point de vue historique, mais elle „trouve un argument surprenant dans la langue des Vlaques.“*

Sciți care-s argumentele aduse de d-l Nicolaidés în sprijinul acestei teorii? Vê veți mira. *„Celle-ci contient en effet „beaucoup de mots et d'expressions de*

„l'ancienne langue grecque, disparus dans le „grec moderne“. Și d-l Nicolaidés spunând acesta, se feresce din aceste multe cuvinte grecesci să dea unul singur măcar.

Apoi continuă mai departe: *„D'autre part, les Vlaques prononcent à la manière grecque les mots empruntés au latin; surtout lorsqu'ils contiennent les consonnantes t, th, g, d, ch.“*

Ce credeți, că d-l Nicolaidés a ilustrat acesta printr'un exemplu? Ferescă Dumneșeu! Fac declarația senzațională, că decă d-l Nicolaidés va aduce un singur exemplu latin de origine, care să fie de toți macedo-românii pronunțat cu sunet grecesc, care prin urmare să nu pörte caracter local mărginit, mă oblig să mă recunosc imediat de grec! Numai cuvintele neogrecesci, începătôre cu sunetele: *θ* și *δ* (nu t și ch d-le Nicolaidés) sunt pronunțate de macedo-români, ca în grecește, precum tot ca în grecește se pronunță și în bulgară și albaneză; de aici nu reiese însă nimic, după cum n'ar resulta pentru judecarea limbei germane, că se pronunță ca în franțuzesce, existiren, famos, etc.

E de mirat, că d-l Nicolaidés nu s'a vindecat de această bôlă, de a căuta să descopere în limba macedo-română și în poporul lor greci, nici după cele 26 de răspunsuri căpătate de la somitățile la cari s'a adresat cu un chestionar și cari se concentrează în răspunsul învățatului Körting care-i spune: *»D'après ma conviction, la parenté de l'idiome koutzovlaque avec les langues latines ne peut être l'objet du moindre doute.«* (prof. Körting din Kiel, La Macedoine p. 198.)

Păcat, că d-l Nicolaidés n'a dat curs și celorlalte răspunsuri căpătate, 26 la număr. Ne-ar fi învățat multe lucruri.

D-l Nicolaidés culminează în ultimul și după părerea d-sale decisivul argument când ăice:

„Il est aussi très remarquable que les Vlaques donnent au c latin un son très aigu, approchant de ts, ce qu'on ne trouve ni chez les Italiens, ni chez les Roumains, ni chez les autres peuples latins.“

Auțiți bine ce ăice: nu se găsesce nici la Italiani, nici la daco-români, nici la celelalte popôre latine.

Fals, fals, fals, și fiind-că totă greutatea o

Alegerea dela Cehul-Silvaniei.

(Date și fapte concrete.)

I. La alegerea fixată pe 29 Aprilie a. c. dușmanii noștri politici au desfășurat cea mai teribilă presiune pe toate căile de terorizare și brutalizare revoltătoare în contra alegătorilor români. Pe lângă acești au organizat bande de bătăuși și gendarmeriei ochii administrațiunii și ai jandarmilor amenințau pe alegători cu asasinarea can-cu aprinderea satei

didatului. A fost atât de grăznică, în Terorismul românii concentrați în Bă-cât, în ziua alegerii numai sub escorta fimatei, ajustate ca de rășboi, au putut să intre în Ceh, locul alegerii, și cu toate acestea nu au fost scușiți de insulte și de atentate cu pietri rănindu-se mai mulți alegători.

Vedând contrarii numărul de 3 ori preponderant al alegătorilor români, au abdis toți membrii scrutiniului la 9 ore, imediat înaintea votării, afară de presidentul Moni și Dr. George Pop, ceea-ce a avut de urmare suspendarea procedurii electorale, zădărnind astfel expresiunea a 2000 de alegători prezenți și făcând imposibilă executarea alegerii.

II. Alegerea nouă s'a fixat pe ziua de 16 Maiu.

III. Dela datul de mai sus până la noul termin s'au desfășurat din nou, der în măsură potențată în formală revoluție, corupțiunii, amenințării și terorizării, așa că întreg cercul electoral s'asemăna cu un vulcan, în care electorale patimile și furia șovinismului maghiar, amenințând cu morțe, aprinderi și asasinare. Eță faptele.

IV. Bande de bătăuși, recrutați din 10 comune unguresci din comitatul Sălagiului, cari nu aparțin cercului electoral, încărcate pe 40 cară, sub escorta gendarmeriei și sub conducerea deregătorilor administrativi, au cutrierat zilnic comunele române.

Carțile erau încărcate cu pietri și ciomege anume pregătite, er bandiții înarmați cu puscă și revolvere. Ajungând prin comune, spărgeau ferestrele și unde găseau câte un Român, între urlete diavolești îl atacau și-l băteau, amenințând că cine va cuteza a-se arăta în ziua alegerii în Ceh, acela nu se va mai întorče viu în satul său. Insuși candidatul kosutist preotul catolic Szentkirályi Zoltan, sbera și amenința între muierii, se nu-și lase bărbații să mērgă la alegere, pentru-că acolo îi așteptă morțe sigură.

Ei se arătau prin comune ca prin surprindere, precedați de un detașament de gendarmii, treceau ca furtuna urlând și atacând pe singuratici, pe cari îi găseau fără armă de apărare.

În comuna Someș-Odorheiū au năvălit cu furie sēlbatică. Au lovit și rānit greu mulți ōmeni pacinici, cari stăteau la

casele lor. La ce a urmat, cā la sunetul de alarmă al clopotului tras într'o dungă, s'a adunat poporul sē se apere, bandiții însă au fugit; er gendarmii cu armele încărcate s-au stat înainte și au oprit poporul pe loc până ce asasinii au scăpat.

V. În ziua alegerii candidatul, împreună cu 800 alegători romāni din jurul Băseștilor, au intrat în Ceh sub escorta de miliție și gendarmerie. N'au putut fi însă cruțați de insultele și atentatele din partea contrarilor sēlbatici, așa cā soldații și gendarmii au fost siliți sē între prin casele și grādinile pline de bătăuși, cari numai de frica armelor soldaților n'au cutedat a năvăli asupra candidatului și alegătorilor desarmați.

VI. Cēta alegătorilor de cātră Someș venia spre Ceh, mai bine de 500 la număr. Aceștia desarmați, der fără escortă militară, au fost atacați în prējma Cehului de o bandă de 300 bătăuși sim-briași înarmați cu revolvere și ciomege și au fost bātuți și alungați: 30 de alegători au fost greu rāniți, er alegătorul din Nă-pradea Iacob Botiș a fost ucis de bandiți.

VII. Vedând acēstă terorizare ne mai pomēnită, pentru incurajarea alegătorilor și pentru constatarea fārădelegilor în fața locului, de bună vreme am invitat pe amicii cauzei naționale, pe unii deputați dietali aleși, anume: pe Dr. Teodor Mihali, Dr. Stefan C. Pop, Vasile Goldiș, Dr. Aurel Vlad, Dr. Alesandru Vajda-Voevod și Dr. Iuliu Maniu, ca sē fie de ajutor în luptă și de martori în constatarea evenimentelor revoltătoare și incredibile ce se vor petrece.

Tōtă lumea era informată, cā vin deputații naționali, mai ales după avisul comunicat în fōia »Libertatea« din Orăștie. Inse durere, nici unul nu s'a prezentat.

Eu și toți alegătorii am rēmas adēnc desiluzionați și deprimați.

Dr. Mihali și Dr. Pop și-au justificat absența, prin morb și împrejurări grave familiare. Dr. Vlad în presēra alegerii comunică cā are sē controleze rectificarea listelor electorale. Se oferă însă, cā dēcă e lipsă, el va veni, numai sē i-se notifice în carl comune are sē lucreze. Considerând distanța, putē sē sosēscă numai după alegere.

Singur Dr. Al. Vajda-Voevod mēnat de simțul de datorință, care-l predominēză, a venit până în Jibou. Convingēndu-se însă dēspre terōrea și grōza ce se petrece în cercul Cehul-Silvaniei, a aflat de bine sē urmeze exemplul celor 3 crai de la rēsărit, și pe altă cale s'a întors în țera sa.

Ceilalți frați nici nu au rēspons la invitate. Și așa în ziua alegerii, în lupta grozavă, am fost lipsit de sfatul și ajutorul lor, aflându-mē numai cu vechiul meu soț de luptă Dr. Vasile Lucaciū.

VIII. Constat cu viuă satisfacțiune,

cā fruntașii inteligenței Sēlagiene, anume: Vas. Mica și Andrei Cosma directori de bancă, Dr. George Pop, Dr. Vas. Gyurco, Dr. Mihaiū Pop, Dr. Alesandru Pop, Emeric Pop advocați, Vasiliu Pop, Laurentiu Caba, Antoniu Băliban, Ioan Pop, Petru Pop, Ioan Marcu, George Maior, Simion Meciū, Teodor Lengyel, Demetriu Cionca, Augustin Carșai preoți; mai mulți invēțători în frunte cu Ioan Chira, Ioan Ciule, Petru Rob, au fost la înălțimea chemării și datorinței naționale.

IX. În momente de grea cumpănă cei mici la suflet se numără în șirul celor rēi și necredincioși. Durere, au fost și de aceștia, cari au desertat din tabēra alegătorilor concentrată pe valea Sēlagiului demoralisând și îndemnând prin exemplul lor peste 100 alegători. Aceștia sunt: Andreiū Centea, Tit Trif și Traian Nemeș preoți. Ceilalți preoți neamintiți cu numele, au rēmas pe acasă și prin faptul lor asemenea au demoralizat alegătorii.

X. Resultatul alegerii este, cā s'au dat 1704 voturi, din cari George Pop de Băsești a avut 798, er contrariul 906.

Acesta e rezultatul final.

Băsești, 17 Maiu 1906.

George Pop de Băsești.

3/15 Mai la Viena.

Viena, 17 Mai n. 1906.

Țiua de ieri a fost sērbătorită din partea inteligenței romāne din Viena printr'o excursiune și o serie de vorbiri și conferențe. La apelul iscălit de doi dintre conducătorii societăților culturale de aici, a rēspons un număr restrins, der select de Romāni. Excursiunea dela Hütteldorf a fost favorisată de un timp frumos până cātră sēră, cānd s'a deslāntuit o furtună și o plōie torențială. Pe lângă tōtă vremea rea, societatea și-a petrecut escelent până la ōrele 12 nōptea. Intre asistenți am remarcat pe D-l consilier Morar cu întreaga familie, D-l deputat dietal Aurel cav. de Onciul, cu d-na, Colonel Lupu, stegarul neinficat al nostru, d-l Politia, Dr. St. Ciurcu cu d-șorele etc. Studentimeea a fost binisor reprezentată!

D-l stud. în drepturi Const. Bucșan a ținut o vorbire mai lungă, espunēnd istoricul țilei de 3/15 Mai și făcēnd apologia evenimentelor. Horia Petra-Petrescu a cetit nisce amintiri de actualitate, dintr'o călătorie întreprinsă de curind în munții apusenii — un a propos la adunarea dela Dumineca Tomii și cea din 3/15 Mai. Conservatoristul Aureliu Nemeș de Alāmora a executat cu violina bucăți naționale. D-l Buică din Bucuresci a cāntat cu simț doine de-ale nōstre și bucăți classice.

În mijlocul nostru se afla și d l prof. Per. Papahagi-Vurduni, despre care v-am scris în corespondența precedentă. Înainte cu câteva ōre în dimineța țilei de 3/16 Mai, am cetit în aprōpe tōte jurnalele din Viena o teleg., în care se anunțau nouē măcelurii comise de bestiile grecesci din Macedonia. Satul în care s'au întimplat omorurile este Grebena, locul nasterii d-lui Papahagi, cei omoriți sunt rudeni de ale d-sale, cari aveau de gând sē trecă cu asistență militară într'altă localitate. Vē puteți închipui starea d-lui Papahagi. A telegrafiat imediat la Constantinopol — după sciri autentice și după numele celor morți și rāniți. Rēsponsul încă nu sosise ieri. Așteptarea după un semn de viață — era grōznică. Și cānd ne gândim, cā domniii greci din Viena mai aveau obrazul sē dea lecții în 14 l. c. și sē ne spună cu glas înalt, cāt sunt ei de neprihāniți și de umani! Frazele astea te ustură. Graeca fides...

Prindēnd ocașia, d-l Mihai Popovici a arătat în cuvinte avintate și desaplaudate starea dēspertată, în care se află frații noștri și a cetit o rezoluție a întregii colonii din Viena, adresată ministrului de externe Goluhovski. Regret cā nu sunt în stare sē vi-o trimit de-ocamdată.

Telegrame s'au trimes, ca de obicei d-lui Lueger, primarul Vienei cunoscutul florumān, presidentului clubului naționalităților Dr. T. Mihali, lui Gh. Popp de Bă-

sești, »Gazetei Transilvaniei« și »Tribunei« Gazetei i-sa trimis următōrea telegramă:

Cu ocașia sērbării țilei de 3 Mai cānd poporul romān din Transilv. s'a deșteptat din somnul cel de morțe, salutăm cu entusiasm pe cel mai vechi organ al lumii nōstri.

Romāni din Viena.

*

În curind se vor începe conferențele proiectate. Vor vorbi d-nii Dr. Sextil Pucariu, Dr. Cioban, Mihai Popovici, Scăvălătescu, Const. Bucșan și Horia P. Petrescu.

H.

O indiscreție. Țiarul »A Nap« face descoperire interesantă. Spune, cā statu Sf. Stefan este deja gata și se așteptă desvālirea ei, ba cā într'un consiliu de miniștri s'a lansat ideia, cā la desvālirea statuei sē fie invitat și Majestatea Sa. Ideia a prins, și ministrul președinte Wekerle a și fost însărcinat sē facă propunerii Maj. Sale și sē-l invite la desvālirea S'a chemat îndată un furnisor de decorațiuni și îi s'au dat îndrumări sē facă tōte pregătirile de decorație, necesare pentru țiua desvālirii, mai ales cā eventual Maj. Sa va fi present. După ce s'a încheiat invoiala, s'au început lucrările de decorație er furnisorul a publicat scirea interesantă cā și Maj. Sa va asista la desvālirea statuei. Scirea a apărut în foi, ba și în țiarul »Fremdenblatt«, pe care monarhul îl cetește zilnic. În urma acēsta o mare încercătură s'a produs țilele trecute în palatul ministrului președinte ungar. Wekerle n'a invitat încă pe Maj. Sa la sērbarea amintită și Monarhul scie dē despre ceea-ce s'a publicat asupra venirii sale. Eță o situație penibilă, din care nescim cum va eși Wekerle.

Scrisōre din Bucuresci.

(Coresp. part a »Gaz. Trans.«)

— 6 Maiu.

Sērbările de 10 Maiu vor ave acestă o deosebită strălucire din cauza jubileului de 40 ani a domniei M. S. Regelui Carol. Aceste sērbări vor dura 5 ții și vor începe la 9 Maiu, ții în care vor veni în capitală primarii orașelor și satelor din întregul regat în număr de 320. Ei vor fi găzduiți în cazarme, trupele fiind concentrate în tabăra dela Cotroceni. Onōrea primarilor se va da un banche în grādina Cismigiu. Tot în țiua de 9 Maiu se vor aduce în capitală cu o deosebită solemnitate drapelele tuturor regimentelor din țēră și vor fi duse cu gardele lor în palatul regal. Sēra se va face o grandioasă retragere cu torțe, la care vor lua parte tōte muzicele din Bucuresci.

A doua ții, 10 Maiu, va fi anunțată cē țățenilor capitalei prin salve de tunuri trase din Dealul Spirei și după serviciul divin M. S. Regele va primi lângă statu lui Mihaiū Viteazu deflarea trupelor. A S. Regală principele Ferdinand va defila în frunte ca comandant șef al corpului de armată. A. S. R. principele Wilhelm d Hohenzollern va defila în fruntea regimentului 3 de infanterie, al cărui comandant onorific este.

O nouate la acēstă sērbare va deflarea regimentului format din copii școlilor primare rurale.

A doua ții la 11 Maiu, MM. LL. Regele și Regina vor primi ședēnd pe tron în sala cea mare a palatului regal, în oțnat regesc, pe membrii Sf. Sinod în frunte cu amēndoi Metropolitii, consiliul de miniștri, corpurile legiuitoare, consiliul comunal, curtea de casație, diferite corporațiuni, între cari și delegația Sindicatului țiaritilor din Bucuresci în frunte cu președintele Al. Ciurcu.

— Se afirmă, cā la sērbările jubilee țarul Rusiei va fi reprezentat printr'o misiune specială, în fruntea căreia se va afla guvernatorul Basarabiei.

În cursul acesteii veri se va începe construirea a mai multor palate, cari vor înfrumșea capitala. Țilele trecute s'au început lucrările pentru construirea marelui palat al ministeriului lucrărilor publice Bulevardul Elisabeta, lângă Imprimeria statului, în fața marelui parc Cismigiu. dosul grādinei Sărandar, pe același Bulevard, se va clădi palatul societății centrale agricole, unde se va face și un frum-

pune d-l Nicolaidēs pe acest argument sē ne oprim un singur moment.

Este o lege generală fonetică pentru limbile romanice tōte, ca c latin, în primul stadiu al formării limbei romanice sē devie ke, apoi sē palatalisēză în c, de unde trece în ts și de aci în s (fr. c). Un exemplu din fr. Latinul centum s'a pronunțat în vechea fr. kent apoi tsent, în sec. 13 (1227) tzent, er ađi cent.

Unele din limbile romanice s'au oprit la ts (ce), altele la ts și altele la s. În tōte însă se găsesc probe de ts. Repet în tōte: În dialectul toscan se țice ts și nu ce (vedei Meyer-Lübke în Grundriss der Rom. Phil. p. 705) în dial. emilian de asemenea (Lübke p. 707 polza p. pulce), Lombard 709, în dialectele sudice italiene tsindzere stat cingere, tocmai ca și macedo-romāna. Vedei: Grundriss der Rom. Phil.

Cum rēmāne decī afirmarea d-lui Nicolaidēs, cā nu se pronunță în limbile romanice?

După cum ori-cine se pōte convinge, aci nu avem a face nici măcar cu o in-

fluență grecēscă, necum cu o rămāșiță veche din vechea grecēscă, așa cum îi lasă sē se înțelēgă și cum îi place sē creză d-lui Nicolaidēs. A admite așa ceva, ar fi sē admitem cā limba franceză și dialectele italiene sunt tot grecești. Ar fi o pură absurditate.

Decāt, domnilor, grecii în genere cunosc fōrte bine, cā adevērul este așa precum îl spunem noi, precum rezultă din limba, din tradițiile obiceiurile și moravurile romāne.

Nu vroiesc însă sē recunoscă acest adevēr și nu-l recunosc relativ de curēnd din motive tactice de luptă, pentru-ca ademenind pe confrății mei cu ideia, cās greci, așa precum au făcut până acuma cu șcōla și biserica, sē-i pōtă mai ușor ține în sfera acțiunii lor și sē-i pōtă mai repede asimila.

Ascunderea acestui adevēr o fac relativ de curēnd și anume de cānd ne-am trezit și noi și ne-am hotărīt sē ne cultivăm și educăm în limba nōstră națională.

(Va urma.)

pasagiu, care va duce din Bulevard în strada Sărandar.

Camera de comert își va clădi un palat în strada Dómei, pe locul unde a fost vechiul palat al postelor. Acest loc a fost dăruit camerei de comerț de ministerul domeniilor. Afară de acesta se vor mai construi și alte palate mai mici, care vor da o nouă înfățișare capitalei regatului român.

În fața palatului regal se va construi un frumos palat al d-ului Alexandru Em. Lahovary, ministrul nostru dela Viena.

Astăzi s'a pus pétra fundamentală a catedralei rusești, care se va clădi în strada Vestel, în dosul statuei lui Mihail Viteazul. Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. Sa Metropolitanul primat. La această solemnitate a asistat ambasadorul Rusiei de Giers cu întreg personalul ambasadei, primul ministru G. Cantacuzino, d-l general Lahovary, ministrul de externe, general Manu și Bădărău, reprezentanții autorităților și un număr public, în care am observat mulți birjari muscali. Cheltuielile pentru construirea acestei catedrale le va suporta guvernul rusec. Țarul a dăruit o sumă mare de bani.

C.

SCIRILE DILEI.

— 21 Maiu n.

Sinodul bisericii Sf. Nicolae. Eri, Duminecă, s'a ținut sinodul bisericii Sf. Nicolae, convocat pentru alegerea comisiei sinodale pentru revidarea socotelilor bisericii pe anul 1905 și pentru alegerea celor 13 membri în delegațiunile școlare pe trienul 1906—1908. Sinodul presădit de părintele Dr. V. Saftu, la care au luat parte peste 200 parochieni, a ales cu aclamațiune membri în comisiunea sinodală pe d-nii Sofronie Roșca, Nicolae Stoicovici, Nicolae Oancea jun., Ioan Fl. Munteanu și Nicolae Roncea, ér membri în delegațiunile școlare pe d-nii: Paroch Dr. Vasilie Saftu, paroch Ioan Prișcu, director Virgil Onițiu, Andrei Lupan, Dumitru Lupan, Nicolae G. Furnică, Teodor Cristan, George Neguș, Ioan A. Lupan, Simeon Teodor, Ioan Pricu, Dumitru Marcea jun. și Nicolae Dima.

Dela alegerea din Hërman. Suntem informați, că Ciangăii din Săcele au desfășurat un adevărat terorism contra alegătorilor români căutând a-i presiona în sensul, ca să voteze pentru candidatul lor. În curtea comerțantului G. Moroianu au intrat 35 Ciangăii în dimineața alegerii și l-au luat pe sus, ducându-l la urnă. În Hërman, după ce au vădit că nu e speranță să reușescă Taganyi, Ciangăii s'au năpustit asupra cător-va Români. Intre alții a fost maltratată și numitul G. Moroianu cu toate că în urma terorei a votat cu Taganyi. După alegere câți-va din Ciangăii din Satlung s'au dat la acte de vandalism. Lui P. Comșa fabricant de luminări, i-au spart casa, ér pe densul l'au maltratată. Credem că ni-se vor trimite amănunte despre manifestațiunile nedemne, cari nu poartă de loc timbrul maturității politice.

Grecii expulsați din România. Ađi am vădit deja pe străzile Brașovului pe unul din Grecii expulsați din România în ultimul consiliu de miniștri. Un bărbat voinic spătos și era încunjurat de nevestă, vr'o 3—4 copii împreună cu guvernanta lor. — Eță lista completă a palicarilor expulsați: Zisu Protopopas, Diamandi Margarit, Dr. Cecicas, A. Ciricleano, D. Ianulopulos, At. Constantinidis, Gh. Beico, Nicolae Canutis, Mih. Delagramaticas, Constantin Constantinopulos, Euaclie Astras, Gav. Ioanidis, Stelios. Sapatinos, Chrisostomos Sapis, C. Gheorghiadis, Nic. Patelis, Nic. Peristeris, Dr. Gimurtu, Vas. Papadopol, Ioannis Giovanis, Cristea Caffes, G. Papadopoulos, Christos Sotirulis.

Guvernul a luat măsuri a expulsa încă 15 Greci dovediți culpabili în propaganda contra intereselor României în Macedonia.

În tabloul, ce s'a făcut mai figurază numeroși alți greci, a căror expulsare se va face după serbările jubilar.

Doctorul Cecicas a plecat pe la Verciorova. Voinicosul grec a amenințat pe reprezentanții poliției veniți a-i notifica expulsarea, că va face întrebuintare de revolverul său.

Liga franco-română. După o telegramă din Paris, comitetul inițiator al »Ligei franco-române« și-a ținut Vineri prima sedință în sala de redacție a ziarului »Figaro«. Sedința a fost presădită de baronul Pierre de Coubertin; asistau profesori, literați și diariști. D-l de Coubertin, relevând simpaticul ecou deșteptat în România de întemeierea ligei, a expus îndoiul ei scop intelectual și economic. A

fost ales apoi ca secretar general inginerul de Lemeinge și casier Levy Straus, funcționar la comptuarul franco-român.

Comitetul va publica un manifest, sub formă de broșură, intitulat: »Sora noastră română« și a formulat o adresă, care va fi prezentată regelui Carol, cu privilegiul serbărilor jubilar. Comitetul s'a ocupat apoi de participarea Franței la Expoziția din București.

Un dar al guvernului român »Țarului liberator«. Cetim în »Le Courier de Sophe«: Guvernul român a dăruit comitetului »Țarului liberator« din Sofia daruri pentru »Museum Carol I« dela Poradim, satul unde a fost cartierul general al M. S. Regelui Carol, în timpul cât a ținut impresurarea Plevnei. Lucrările dăruite, cari vor ține veșnică amintirea părții ce au luat Români în războiul dela 1877/78, sunt tunuri, puscă, săbii, lănci, instrumente de ale geniului, portrete, tablouri, corturi, obuze și în sfârșit bustul și patul de campanie al M. S. Carol I, atunci Principele României.

Costumul național la banchetul primarilor din București. Cetim în »Cons.«: A. S. R. Principesa Maria a rugat pe d-nele Ecaterina G. Gr. Cantacuzino, Zoe D. Sturdza și C. Arion, ca să institue un comitet de două-deci domne, cari în costum național, vor presida banchetului primarilor rurali ce se va da, în grădina Cismigiuului, cu privilegiul serbărilor jubileului.

Nu trebuie pașaport. Un domn din Blași, voind a trece în România, a cerut bilet de trecere dela poliția de graniță din Brașov. Acolo însă i-s'a răspuns, că nu-i trebuie nici pașaport, nici bilet. Numitul domn ni-a trimis vorbă din Sinaia, că la Fredeal, poliția română liberăză fie-cărui trecător un bilet de 30 bani, cu care se poște și întorce.

Înaintări în armata română. Sâmbătă au fost semnate de regele Carol decretale pentru înaintările în armata română pe ziua de 10 Maiu. Cu acest privilegiu au fost înaintați și mai mulți coloneli la gradul de generali de brigadă, între cari colonelul Toma Constantinescu comandantul artileriei corpului 3 de armată, colonelii C. Boerescu la comanda brigădei 17 de inf., N. Constantinescu comandant al brigădei 5 infanterie, Gh. Coroiu și Leon Mavrocordat la statul major.

Despre catastrofa din San-Francisco scrie următoarele directorul de teatru Cornid din New-york, a cărui trupă se afla, după cum se scie, în turneu în numitul oraș:

»Ca în fie-care an, așa și acum am hotărât a încheia sezonul cu un turneu prin orașele mai mari ale Statelor Unite. Eu rămasem în New-york și primisem tocmai scirea din San-Francisco, că primele două zile ale turneului reușiseră splendid. De-odată pe la orele 9 dimineața un bancher cunoscut mă chiamă la telefon și mă întreabă, decă am aflat ceva despre teribila catastrofa? Am răspuns negativ, dér nu trecu mult și din edițiile separate am aflat totul. Eu însumi n'am primit sciri directe timp de două zile. Și au trecut patru zile până am căpătat sciri pozitive, că nimeni din trupă n'a fost serios primejduit. Spre a pute da cât se poște de repede informații familiilor personalului de cor și orchestră, biurourile mele au rămas deschise ziua și noaptea și ori-ce telegramă, ce sosia, se afișa imediat. În San Francisco se vënduseră bilete înainte pentru 138.000 dolari. Acești bani au trebuit firesc restituiți. Paguba mea se urcă la 200.000 dolari. S'au nimicit cu desăvârșire decorurile și garderoba de la 19 opere. Am pierdut cu totul 1044 cofere.

Cununie. Primim următoarea înscințare: D-na Eufrosina O. Popea are onore de a vé aduce la cunoscință căsătoria fiicei sale Tullia cu d-l Nicolae N. Seceleanu. — D-l și d-na Nicolae Irimescu Seceleanu au onorea de a vé aduce la cunoscință căsătoria fiului lor Nicolae cu d-sora Tullia Popea, care a avut loc Joi 27 Aprilie la Tonea.

Militare. Locotenent colonelul Simeon Blași (Nr. 51) a fost trecut la pensie pe ziua de 1 Iunie cu prenotare de a fi chemat la servicii locale în cas de mobilizare (domiciliu-Pianul de sus.)

Au fost numiți medici militari în rezervă: Dr. Victor Dumitreanu, (la 43) și Dr. Leonida Domide (82).

Un apel. Rog pe toți foștii mei colegi, cu cari împreună am dat examenul de maturitate în anul 1896, la gimnaziul din Beiuș, ca în înțelesul pactului nostru să ne întrunim la Beiuș în 5 Iunie n. 1906 pentru serbarea aniversării de 10 ani a examenului nostru de maturitate. Intilni-

rea la gimnaziul diminișă la 7½ ore; programul detaliat se va comunica la înțalnire. — Cu dragoste de frate Dr. Ioan Papp, avocat în Brad.

„Nu mai sunt măgar.“

De Iașa Tomits.

Ni-se trimite o broșură de 14 pagini scrisă în ungurește și apărută în tipografia serbescă a lui Dr. Svetozar Miletici din Neoplanta. Autorul este cunoscutul politician radical Iașa Tomits, care a fost încheiat prietenia cu koșuthșii, fără să fi putut intra în parlament.

Eță ce scrie Tomits:

Pe lângă multele mele greșeli, am și un obicei bun. Cel puțin a treia parte din ceea ce scriu arunc în foc. Decă n'ași face-o acésta, ași avea și mai multe procese, dușmani și calomniatori.

Anul trecut mi-a ajutat și nevestă-mea în munca destructivă. Scrisesem o cârtică cu următorul titlu: »Ce a pățit un măgar, dér în Ungaria a căutat dreptate la autoritățile administrative«. Și prima propoziție a cârticelei era: »Măgarul acesta — să fie cu iertare — am fost eu«.

Nevastă-mea după-ce a cetit cârticica, a aruncat-o în foc. »Scumpul meu — dicea ea — poște să fie cineva măgar cât de mare, dér nimeni nu-și tipărește acésta în 3000 esemplare, cum ai vrut s'o faci tu«.

Ea a avut dreptate. Astăzi contele Iulius Andrassy, ministrul de interne, mi-a dat privilegiu să scriu o carte pentru mine mult mai plăcută cu titlul: »Nu mai sunt măgar«.

Să povestesc decă, cum a fost istoria cu măgarul, care în Ungaria a căutat dreptate la autoritățile administrative. Eță cum a fost.

În fie-care partid politic este un tiran. Acest tiran este comitetul central al partidului.

Anul trecut în preajma alegerilor s'a întrunit comitetul central și mi-a đis: »Tu ai să-ți pui candidatura în cercul Bisericii Albe.«

Cercul Bisericii Albe este un mic principat. Se întinde pe teritoriul a două comitate, are 5 preturi, 53 comune cu peste 100.000 locuitori. Dela Panciova până la Orșova, ca să cutrii cercul trebuie să faci un drum de peste 200 kilometri.

M'am îngrozit — și am đis: Nu sunt tocmai sănătos. — Cu atât mai bine, mi-se răspunde, acolo ai să te faci bine. — »Nici bani nu prea am așa mulți«. — »Și mai bine. Nouă nu ne trebuie om, care să cumpere voturile, ci unul care cucerească prin propovăduirea principiilor noastre. — Bine, bine, dér tot o să-mi trebuiască câteva sute de florini. Sper, că cineva dintre D-vóstru o să-mi iscălescă o poliță? Mi-se cam împletecia limba, când am spus-o acésta, sciind, că comitetul central are o misiune mai sublimă, de cât să iscălescă polițe.

Am pornit. Și am anunțat, că întâi am să-mi desfășor programul în Ulma, în fața primăriei. Fisolgăbirul din Biserica-Albă a fost la acésta întrunire electorală reprezentantul autorității. Înainte de a fi sosit eu la Ulma, el a dat ordin, ca două companii de infanterie să formeze un carreu. Adunare publică politică și carreu militar! Așa ceva este o absurditate. Legea oprește așa ceva. În mijlocul unui carreu militar numai spânzurarea se face, dér nu se practică drepturile cele mai sfinte ale cetățenilor Ungariei.

Escortat de două companii de soldați și încunjurat de 40 gendarmi, m'am dus în comuna Isbiște și mi-am desfășurat programul éráși în mijlocul unui carreu militar. La protestarea mea, fisolgăbirul a răspuns, că nimeni nu mă silește să vorbesc în mijlocul carreului. N'am decăt să apelez în termin de 15 zile.

Mi-s'a interđis ori-ce contact cu alegătorii. D-l fisolgăbiru s'a purtat așa, că în fie-care clipă putea să curgă sânge și m'a somat să-mi retrag candidatura.

Am deșat ministrului de interne de pe vremuri, contelui Stefan Tisza, rugându-l să supună pe fisolgăbirul Somogyi unei cercetări medicale, de ore ce e periculos a i-se încredința fie și numai o cutie de chibrituri, cu atât mai puțin a i-se pune la dispoziție 40 gendarmi și două companii de soldați. Și i-am mai deșat și alte o mie de încalcări de legi, cum nu s'au mai pomenit nici la alegerile din Ungaria.

Au trecut alegerile și a urmat ancheta. Am fost invitat să-mi adun probele și să iau și eu parte la anchetă. Spre a-mi

aduna probele, am cutriat cercul și am ținut anchetă în vre-o 10 comune. Cercetarea a fost întreruptă, amănată. În sfârșit a sosit decisiunea primului for disciplinar. De sine se înțelege, că culpabilul am fost eu, de ore-ce m'au condamnat să plătesc cheltuielile. Decă d-l Somogyi a primit vr'o decorație, nu sciu.

(Va urma).

Pentru »Libertatea« din Orăștie.

În Nrul 19 dela 12 Mai a. c. »Libertatea« să crede în drept a se ocupa și cu persoana mea, đicend: că aș fi fost rugat de Români din Deva, cari apăra cauza dréptă a alegerii de la Dobra, ca să primesc a fi în comisia, care va face cercetarea, că am și fost chiar numit în acea comisie, dér n'am voit să primesc a fi apărătorul unei cauze așa sfinte etc.

Că aș fi fost rugat de Români din Deva, este neadevăr; că nu am primit să iau parte în amintita comisie, e fapt.

Nu am primit și nu am putut primi din motive, ce se baséză pe vederile mele politice, cunoscute bine și de cei de la »Libertatea«, și nu am primit nici din cauze sanitare, ce nu se țin de publicitate.

Cât pentru tendința »Libertății« de a a mă presenta înaintea publicului românesc ca pe unul, care nu am fost, nu sunt și nu voi fi, am numai un cuvânt!

Publiciștii și politicianii de la »Libertatea«, cari au spart solidaritatea Românilor și ș'au schimbat vederile politice de atâtea ori, până ce au ajuns la pactări atât de rentabile, nu au și nu vor ave competența de a mă puté trage la răspundere pentru faptele mele publice înaintea forului lor atât de compromisat politicesc.

Deva, la 19 Maiu 1906.

Dr. Alexandru L. Hossu,
avocat.

NECROLOG. Cu inima întristată aducem la cunoscință tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că mult iubitul nostru tată, moș, unchiu, soț și cumnat Petru Stancu, proprietar și ampioiat pensionat, după suferință îndelungată și împărtășit cu sf. Taine astăzi în 16 Maiu la 8 ora a. m. în al 88-lea an al etății sale, s'a mutat la cele eterne. Rămășițele pămăntesci ale scumpului repausat, întru sperarea învierii se vor așeza spre odihnă în cimitirul Bisericii gr. or. din loc, Joi în 17 a. l. c. 3 ore p. m. Fie-i țărina ușoră și amintirea neuitată!

Ozora, la 16 Maiu 1906.

Jalnica familie.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 21 Maiu. (Scire telefonica). Clubul deputaților naționaliști s'a constituit eri în chipul următor: Președinte Dr. Teodor Mihali, secretari: Dr. Alexandru Vajda-Voevod (din partea Românilor), Milan Hodza (slovac) și Manuilovici (serb). Vicepreședinte nu s'a ales încă.

— Camera a ținut ađi ședință sub presiunea de etate al deputatului Stefan Szappanos din Kecskemét. Deputaților naționaliști li-s'a asignat locul cel mai réu în băncile din urmă, de unde nici nu se vede, nici nu se aude. În privința locațiunei deputații naționaliști vor face interpelație.

Budapesta, 21 Maiu. Eri la orele 6½ Majestatea sa monarchul a sosit aici. Intre ovațiuni entusiaste ale populațiunei, a plecat la palatul din Buda.

Budapesta, 21 Maiu. Partidul independentist candidéză ađi la locul de președinte pe Juliu Justh. Cele două locuri de vicepreșidenți se cedéză partidului constituțional și poporal, dér deja în prima sesiune se va crea un al treilea post de vicepreșident. — Partidul constituțional și-a ales de președinte pe Szell. — Deputații Sași au intrat în partidul constituțional. — Contele Aladar Zichy a fost ales president al partidului poporal.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kitünően bevált hányás, bélhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Sute de prunci voinici mor în fie-care vară de diare. — Un sout împotriva acestei boli este nutrirea rațională a pruncului, ceea ce se obține mai bine prin făina de copiii a lui Kufeke. Făina de copii a lui Kufeke face laptele în stomacul copilului mai ușor digerabil și diminuând fermentațiile în mațe, formeză un sol nefavorabil pentru alimentarea germenilor bólei. Peste tot făina de copii a lui Kufeke în urma conținutului său de substanțe nutritive face întreg organismul și prin urmare și stomacul și mațul copilului mai rezistent, împotriva germenilor bólei. Cele mai multe cazuri de diaree se întimplă la copiii hrăniți insuficient, ori cari nu se hrănesc rațional.

Legjobb táplálék egészséges és gyomorhajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Diet. tápláló szerek gyára

KUFEKE R.

Wien I. és Bergedorf-Hamburg.

Moașă

cu practică de mulți ani, dă sfat și ajutor și primește la locuința sa aranjată cu confort Dame în priajma nașterii.

Véd. Priska Jenóné

5—5.2571.

moașă diplomată,
Strada Sft. Ioan nr. 17.

Mitin

O inovație prețioasă în resortul cultivării pielii sunt **MITIN-PREPARATE** după receta Dermatologului **Dr. JESSNER.**

Mitin-Creme

cu parfum plăcut, pentru seopuri cosmetice potrivit, face pielea elastică și netedă. Mijloc excelent contra pielii dure, roșie și crepată. Prețul unui botean 1 cor. 50 b, în cutie de blech 40 bani.

Mitin-Paste

colorea pielii, probat pentru apărarea pielii simțibile și iritabile. Prețul în cutie de blech 40 bani.

Mitin-Pudră

rosa, galbenă și albă, parfum minunat, ușor de pudrat și decent, absolut nevătămătoare și corăspundătoare cerințelor onoratelor Dame. Cutia cor. 2.40 fil.

Mitin-Cremă

pentru apărarea contra luminei preparată din MITIN-CRÈME a lui Dr. Jessner, pentru apărare contra insolației, arsurii, pete de float și piștrul. Prețul un tub 1 cor.

Mitin-Săpun

suportă și pielea cea mai simțitoare. face pețița admirabilă, are miros plăcut și este potrivit pentru curățenia pielii delicate a copiilor. Prețul 1 bucată cor. 150 b.

Se capătă în Brașov la Drogueria **Teutsch & Tartler.**

KREWEL & Co. fabrică chimică
KÖLN, Eifelstrasse 33.

Domni și Dame inteligente

afă aplicațiune cu plată bună la un institut de asigurare din patrie, renumit.

Oferte sub „E. M.” la Administrațiunea „Gazetei Tr.”

Cerința principală a frumșei este Teintul frumos.

Fie-care Damă îl pôte avea folosind

MARGIT-CRÈME

a lui FÖLDES.

Margit-Crème este un cosmetic fin, cu miros plăcut, împromută pielii îndată o molțate ca catifeaoa, în 10 zile se schimbă pielea perfect și dispar fără urme piștrurile, petele de ficat și ori-ce necurătenie de pe față.

Un avantaj are Crème acesta, că nu acopere pielea cu grăsimă, nu o faee lucie ca alte creme, din contră dispare lustru pielii ca și pudra, și în urma acesta se pôte folosi și peste zi. Hrănește pielea, căști-gând o frescheță ca de copil și molțate ca catifeaoa.

Are avantaj important, că nu conține argint viu sau plumb, prin urmare este nevătămătoare.

Prețul: un botean mare cor. 2.—, mic C. 1. Margit-Săpun — 70 b. Margit-Pudră C. 120 b. Margit-Pasta de dinți C. 1. Apa de obraz C. 1.

Producător: **Clemens v. Földes** farmacist în ARAD.

Comandă de 6 Cor. se trimite franco. Se capătă la farmaciile: Jul. Hornung, Emil Jekelius, Fr. Kelemen, V. Klein, Rud. Kugler, Eugen Neustädter, H. Obert, V. Roth, Franc. Stenner, Teutsch & Tartler drug. în Brașov, și la farma. Kernal Demeter în Orăștie. s.

A se feri de imitații.

A se feri de falsificatie.

74 distincțiuni. medalii de stat.

10.000 Motore liferate spre cea mai mare mulțumire

Fabrica de Motore din Drezda

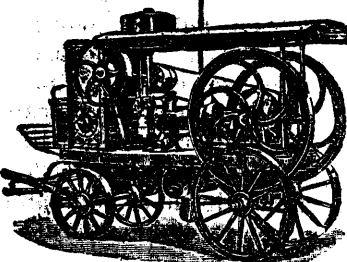
(Societate pe acții),

(fost HILLE, Filială și deposit:

IGNAZ GELLÉRT & Comp.

BUDAPEST, VI, Theresienring 41. Telephone 12—91.

Benzin-Motore, Gaz-Motore, Motore cu ulei, Spiritus-Motore, Acetylen-Motore, Benzin-Lo-comobil pentru treerat, Motore cu gaz.

surgativ, (cu generator) sunt cele mai moderne și perfecționate mașini dinamice, a căror manipulare costă foarte puțin.

Motorele din Drezda sunt în totă lumea cunoscute ca cel mai bun fabricat. — Construcție perfectă, probată construit din cel mai bun și solid material.

Durabil, nu are trebuință de reparatură de mai mulți ani. Neapărat sigur de manipulat. Cea mai simplă manipulare. Cheltuielile exploatarei cele mai favorabile.

Motorele din Drezda se pot visita când funcționează la multe întreprinderi industriale și economice, la mori, cărămidării, fabrici de mașini, la instalații de lemnărie, instalații de tulumbe de apă, lăptării, instalații de treerat etc. etc.

Liferație specializată pentru instalații perfecte: Muri, localități cu nutreț, instalații de transmisiiune etc.

Se dau cu plăcere informații și devis. **Garanție destul de bună!** **Condiție de plată favorabilă!**

Cea mai bogată BAIE feruginosă,

în acid carbonic și baie de nămol,

IDROTERAPIE RAȚIONALĂ,

cură de zăr și lapte.

DORNA

în Carpatii Bucovinei.

Stație a Căilor ferate, situată la confluența

Dornei și Bistriței aurie,

14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liouv.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare Alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela Regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsură, călare și pe plute.

Succese splendide la: bóle de nervi, bóle femeestii și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă, și exodate.

Prospecte gratis.

Informațiuni medicale se pot lua la medicul ștabilimentului de băi, cons. imp.

Dr. Arthur Loebel.

2—15.2388.

AVIS!

Subscrisul am onórea a face cunoscut On. public și în deosebi epitropilor bisericesci, că **am deschis în Brașov (la 2 Porumbi)**

Strada Neagră nr. 3 (3 Felső-Villa-utoza 3)

O fabrică de luminări de ceară curată și parafină sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de ceară și parafină din Ardeal.

Și sunt în plăcuta poziție de a executa tot-felul de luminări în toate formatele, precum și aurite, ér comanda le voui executa prompt și cu prețuri foarte convenabile. 59—90.1858.

Cruce séu stea dupla electro-magnetică

Patent Nr. 26967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și inviorează

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țituri de ureche, bătaie de inimă, sgăriuri de inimă, asmă, anțul greu, sgăriuri de stomac, lipsa poftii de mâncare, reosală la mâni și la picioare, reumă, podagră, isohias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confundé cu aparatul „Volta”, de óre-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios óprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucei male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țera i streinătate e:c.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

Veritabilă numai sticlele ce poartă numele „SICULIA”

Apa minerală „SICULIA” din Málnás

este regina tuturor apelor minerale saline, din izvor artesian sfredelit prin straturi de stănoă.

Vindecă imediat indispoziții de stomac. Esciteză apetitul. Specialitate cu efect contra suferințelor cataralice ale gâtlegiului, plămânil, stomacului, rinichi, bașică etc.

Esperțisele domnilor Profesori Karácsonyi, Kéty, Tauszk, Riegler numesc izvorul vindecător „SICULIA” din Málnás ca cea mai bogată apă minerală, cu conținut natural de sare alcalică din continent.

— Deposit engross — pentru Brașov și Făgăraș la

WILHELM DRESSNANDT în Brașov.

1—15.2387.

